

*Конституція України діє,
конституційна реформа
триває*

**Конституція
України**

28 червня –

*День Конституції
України*

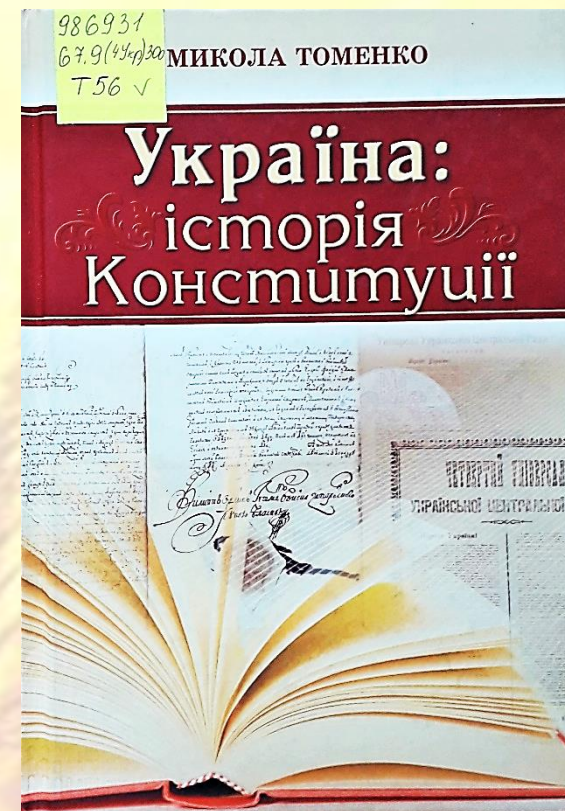
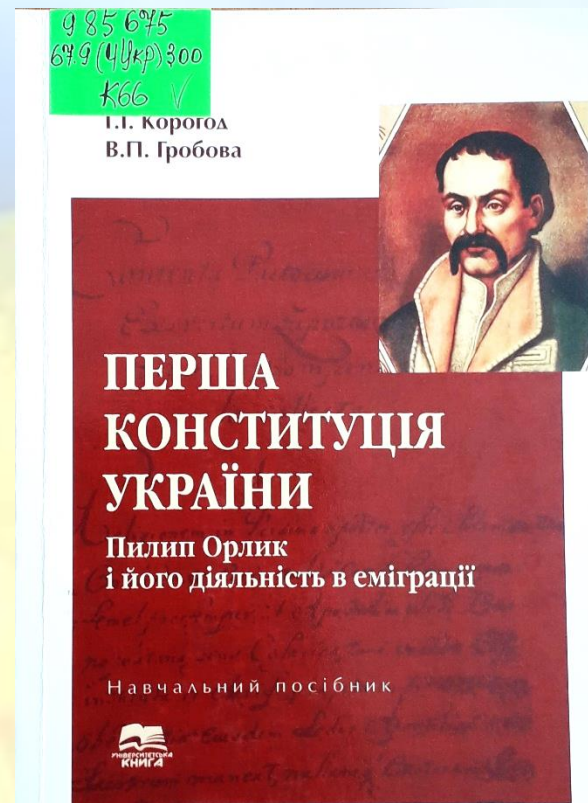
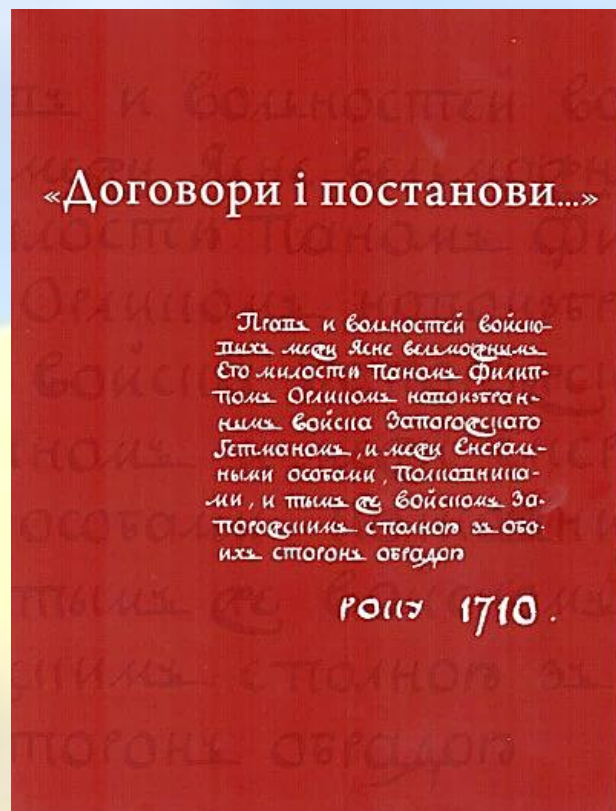

День Конституції України – єдине національне свято, закріплене в Основному законі (Ст. 161).

Знаковою історичною для України стала дата – **28 червня 1996 року**, адже після багатьох років неприйняття і дискусій ми отримали основоположний документ найвищої юридичної сили.

Україна має багатовікові конституційні традиції. Знаменита Конституція Пилипа Орлика була затверджена у Бендерах ще на початку XVIII ст. – 5 квітня 1710 року і мала назву «Пакти і Конституції законів, вольностей Війська Запорозького».

Латинський варіант Конституції зберігається в Національному архіві Швеції, староукраїнський оригінал – в Російському державному архіві. Ми з вами маємо можливість ознайомитись з Конституцією Пилипа Орлика завдяки наступним виданням:

Пізніше мотиви справедливості, свободи, рівності, братерства знайшли своє відображення в документах Кирило-Мефодіївського товариства.

20 листопада 1917 року Українська Центральна Рада ухвалила III Універсал, який став першим конституційним актом нової української держави. Але проєкту Конституції, який мав назву «Статут про державний устрій, права і вольності УНР», не судилося набути чинності через державний переворот 29 квітня 1918 року. Цей день став останнім днем існування Центральної Ради – вона була повалена гетьманом Української Держави – Павлом Скоропадським. Державний апарат Скоропадського, в свою чергу, прийняв «Закон про тимчасовий державний устрій України».

Майже одночасно з процесами відродження української держави на території, яка входила до складу Російської імперії, в іншій частині України, що знаходилась під владою Австро-Угорщини, була створена Українська Національна Рада, яка 9 листопада 1918 року оголосила суверенітет Західно-Української Народної Республіки і схвалила Тимчасовий основний закон ЗУНР. Проте через вісім місяців внаслідок україно-польської війни ЗУНР припинила існування.

10 березня 1919 р., під час військової боротьби більшовиків за встановлення в Україні радянського режиму, на III Всеукраїнському з'їзді Рад була прийнята перша Конституція УРСР.

Пропонуємо ознайомитись з виданнями, що стосуються конституційної нормотворчості в період з 1917-1920 роки:

Брик О. Тернистий шлях Українського Уряду (1918-1921) : У 50-ліття відновлення Української Держави / О. Брик ; Олександр Брик. - Вінніпег : [б. в.], 1969. - 152 с.

Конституційні акти України, 1917-1920 : невідомі Конституції України. - К. : [б. в.], 1992. - 270 с.

Костів К. Конституційні акти відновлення Української Держави 1917 - 1919 років і їхня політико - державна якість / К. Костів ; Д-р К. Костів. - Торонто : [Українська Друкарня], 1964. - 186 с.

Кучерук О. С. Українська Центральна Рада: 1917-1918 роки / О. С. Кучерук ; Олександр Кучерук. - К. : Балтія-Друк, 2018. - 128 с.

Мірчук П. Від Другого до Четвертого Універсалу / П. Мірчук ; Петро Мірчук. - Торонто : Ліга Визволення України, 1955. - 72 с.

Мірчук П. Українська державність 1917-1920 / П. Мірчук ; Написав д-р Петро Мірчук. - Філядельфія : [б. в.], 1967. - 400 с.

На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914-1921 років / [авт. кол.: А. Руккас та ін.]. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. - 352 с.

Скоропадський П. П. Спогади : кінець 1917 - грудень 1918 / П. П. Скоропадський ; Павло Скоропадський ; із рос. пер. Елеонора Соловей. - К : Наш формат, 2017. - 456 с.

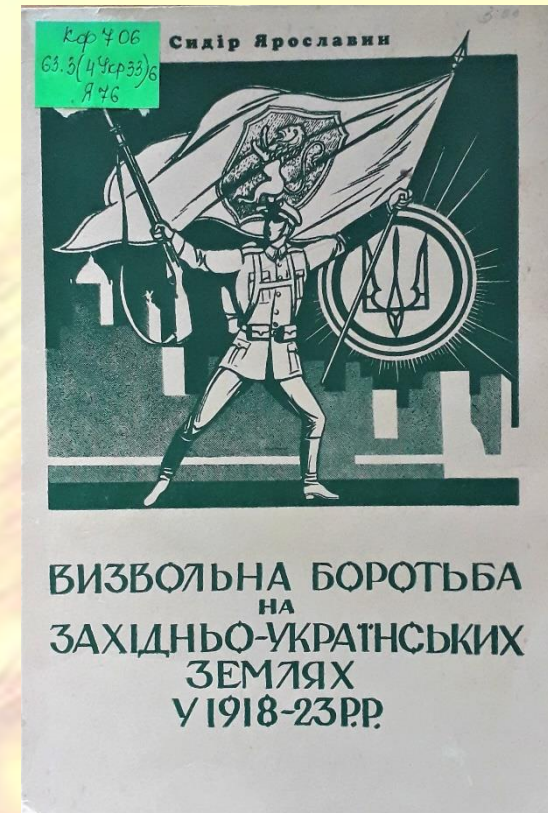
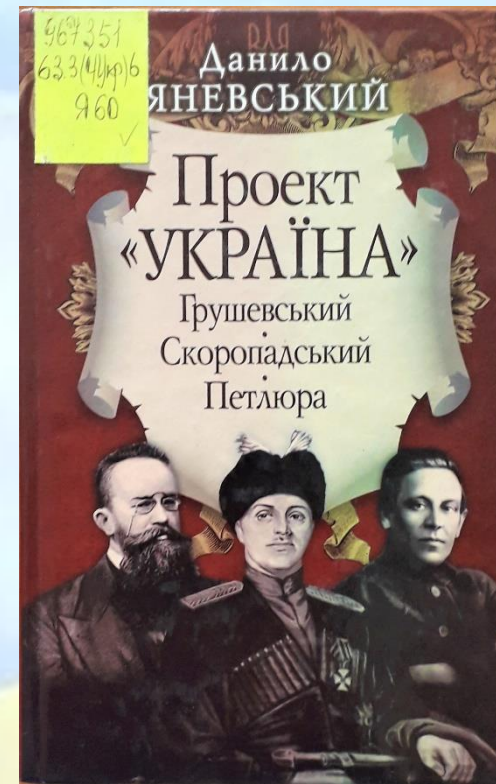
Скрипник О. В. Українська розвідка. 100 років боротьби, протистоянь, звершень / О. В. Скрипник ; Олександр Скрипник. — [К.] : Адеф-Україна, 2019. — 344 с.

100 років боротьби. Українська революція, 1917-1921 / [над бр. працювали В. В'ятрович та ін.]. - [Б. м. : [б. в.], б. р.]. - 44 с.

Шкільник М. Україна у боротьбі за державність в 1917 - 1921 роках : Споми́ни та роздуми / М. Шкільник. - Торонто : В-во Отців Васи́лян, 1971. - 366 с.

Яневський Д. Б. Проект "Україна". Грушевський. Скоропадський. Петлюра : таємна історія української державності / Д. Б. Яневський ; Данило Яневський. - Х. : Прапор, 2012. - 928 с.

Ярославин С. Визвольна боротьба на Західньо-Українських Землях у 1918-1923 роках / С. Ярославин ; Сидір Ярославин. - Філадельфія : Накладом гуртка прихильників, 1956. - 184 с.

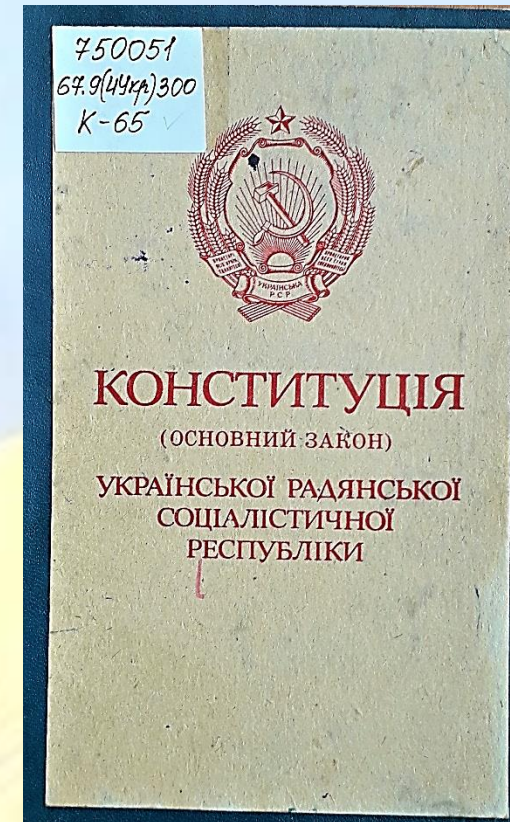

Пізніше двічі, згідно з новими Конституціями СРСР 1936 і 1977 рр., були прийняті Конституції УРСР в 1937 і 1978 рр.

Новітній конституційний процес в Україні розпочався з ухвалення «Декларації про державний суверенітет України», проголошеної Верховною Радою 1990 року.

Невдовзі відбулася видатна історична подія – проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року. Одразу постала нагальна потреба в конституційному закріпленні основ суспільного і державного ладу, прав і свобод людини, порядку організації та функціонування органів державної влади й місцевого самоврядування.

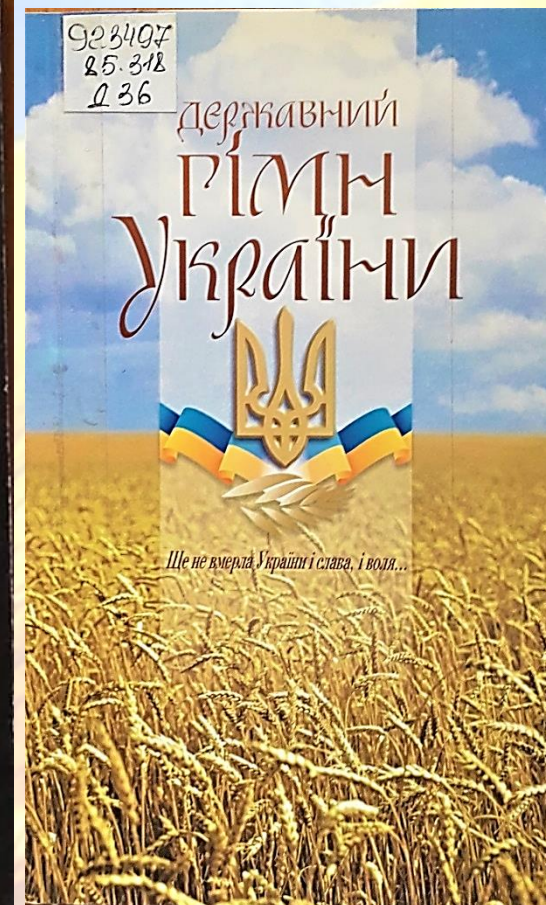
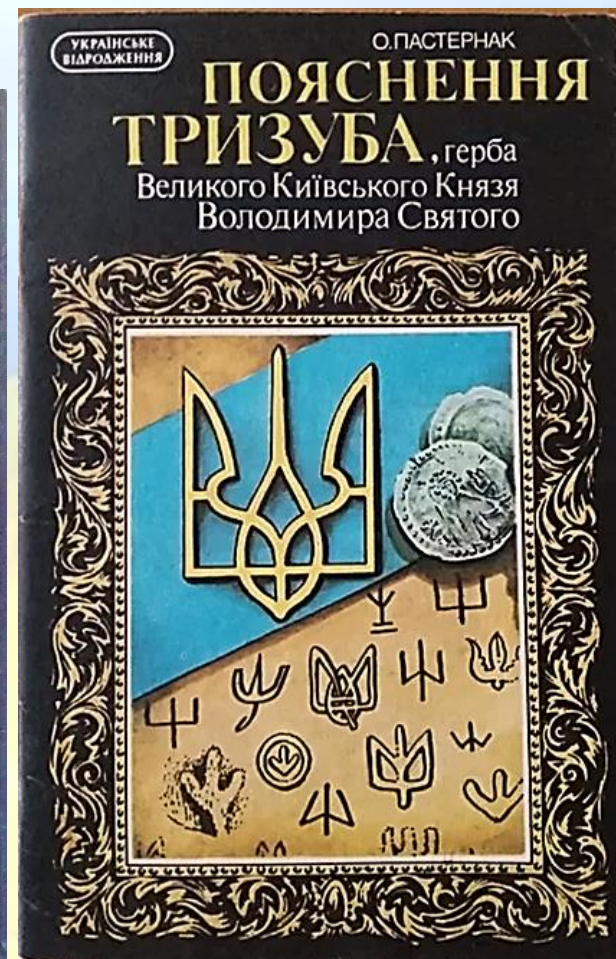
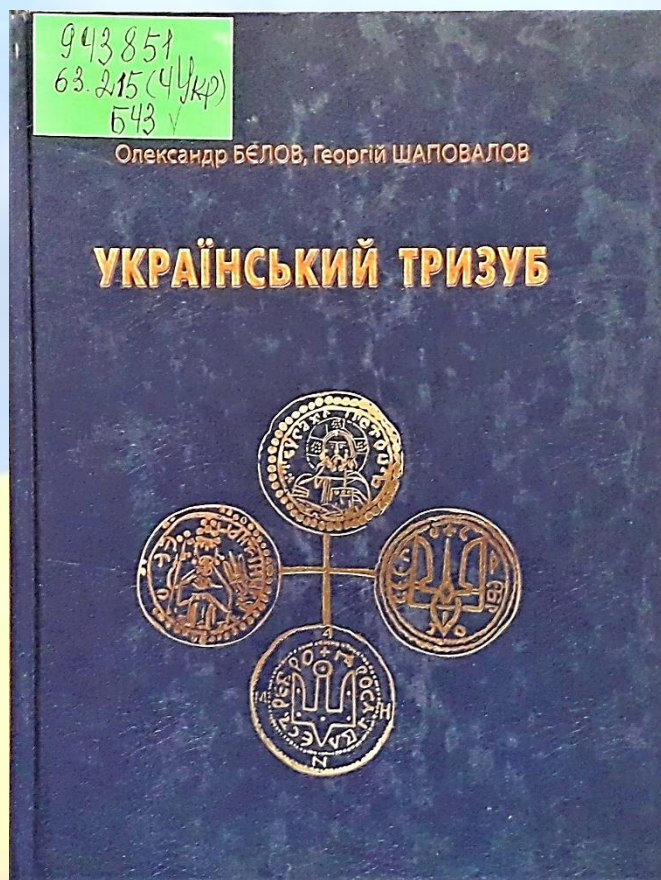
28 червня 1996 року о 9 год. 18 хв., після майже доби безупинних дискусій, голосувань по кожній статті окремо і цілими розділами, Верховна Рада нарешті ухвалила Основний закон – Конституцію новітньої Української держави.

Згідно зі статтею 20 Конституції України, державними символами України є Державний Прапор України, Державний Герб України і Державний Гімн України.

Отримати поглиблені знання з історії виникнення символів Ви можете за допомогою наступних видань:

Рекомендуємо ознайомитись з виданнями, в яких досліджені проблеми становлення та розвитку сучасного українського конституціоналізму, поданий порівняльний аналіз конституцій України та інших країн, висвітлена діяльність Конституційного Суду України:

Антологія конституційного процесу в сучасній Україні / Центр Разумкова ; [авт.-уклад. В. Мусіяка]. - [К. : Заповіт], 2017. - 784 с.

Гетьман В. П. Як приймалась Конституція України : нотатки учасника розробки Основного Закону України / В. П. Гетьман. - К. : Янко, 1996. - 128 с.

Жацько В. А. Філософсько-правові аспекти Конституції України : Навч. посібник / В. А. Жацько ; Гуманіт. ун-т "ЗІДМУ". - Запоріжжя : Дике поле, 2001. - 116с.

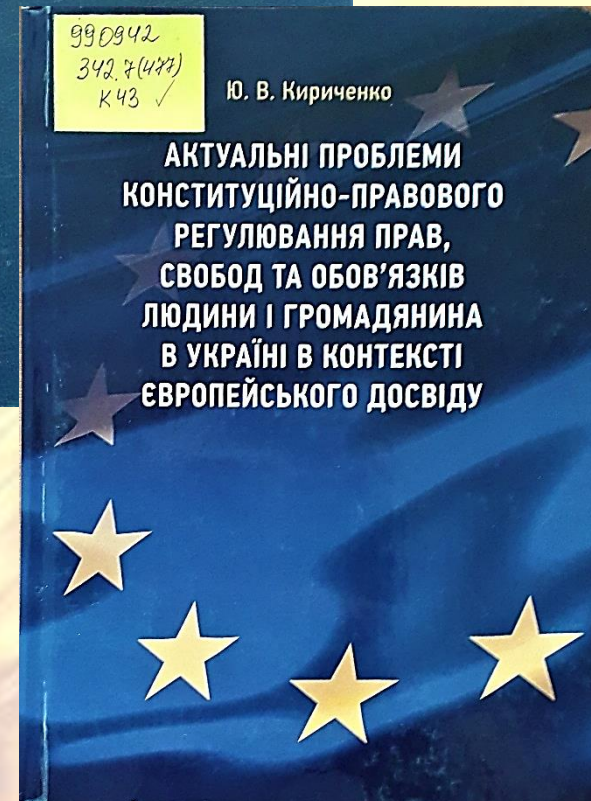
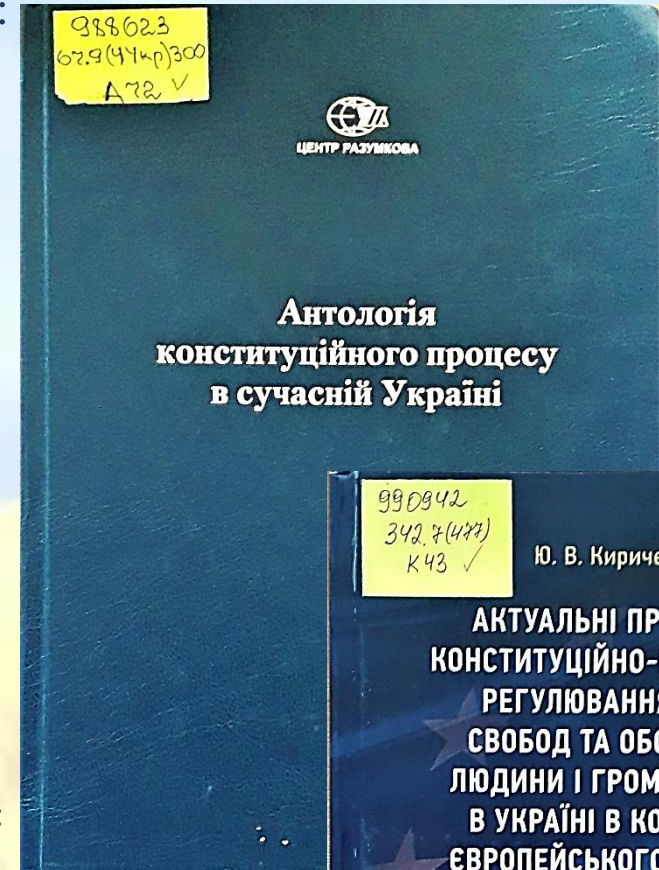
Задорожня Г. В. Конституційно-правовий статус глави держави в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз : монографія / Г. В. Задорожня ; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ. - К. : Правова єдність: [Алерта], 2016. - 552 с.

Кириченко Ю. В. Актуальні проблеми конституційно-правового регулювання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні в контексті європейського досвіду : монографія / Ю. В. Кириченко ; М-во освіти і науки України, Запоріз. нац. техн. ун-т. - К. : Центр учбової літератури, 2017. - 540 с.

Конституційні засади державотворення і правотворення в Україні: проблеми теорії і практики : Матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 26 червня 2006 року); Збірник наук. статей / Упор. І.О. Кресіна, В.П. Нагребельний, Н.М. Пархоменко. - К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. - 334 с.

Конституція і конституціоналізм в Україні: вибіркові проблеми / [відп. ред. Мартиненко П. Ф., Кампо В. М.]. - К. : [СПД Купріянова], 2007. - 320 с.

Конституція і народний суверенітет в Україні : проблеми теорії і практики реалізації : збірка наукових праць / [Товариство конституційного права ; за ред. Кампа В. М., Савчина М. В.]. - [К. : Час Друку, 2008]. - 270 с.

Конституція України - основа реформування суспільства. - Х. : Право, 1996. - 96 с.

Крусян А. Р. Сучасний український конституціоналізм : монографія / А. Р. Крусян. - К. : Юрінком Інтер, 2010. - 560 с.

Лотюк О. С. Конституційно-правові основи розвитку та функціонування громадянського суспільства в Україні : монографія / О. С. Лотюк ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Ліра-К, 2016. - 336 с.

Малишко М. І. Конституції зарубіжних країн та України (основи конституціоналізму) : Навч.-метод. довідник / М. І. Малишко. - 2-ге вид., доп. - К : МАУП, 2000. - 111 с.

Мірошниченко Ю. Р. Конституційно-правове забезпечення народовладдя в Україні : монографія / Ю. Р. Мірошниченко. - К. : Фенікс, 2012. - 360 с.

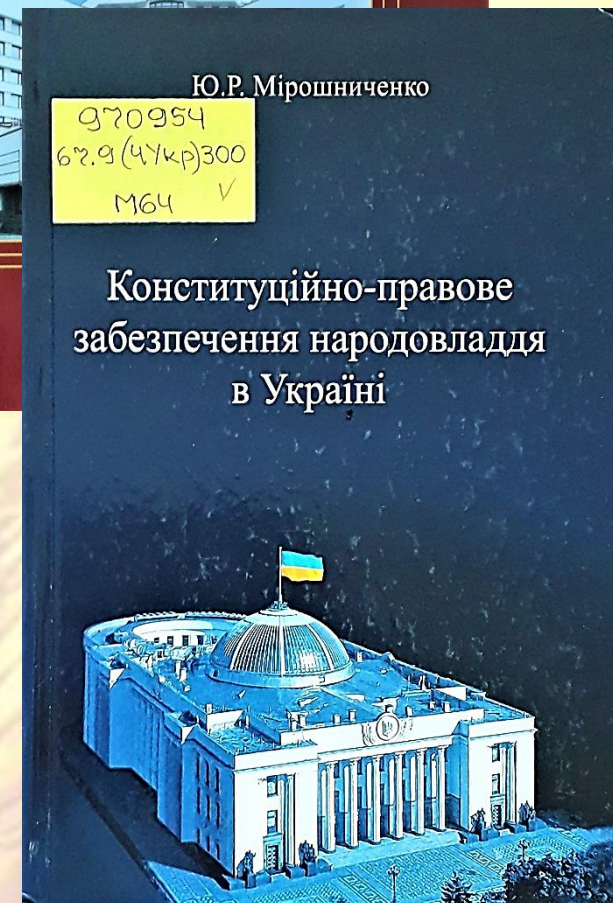
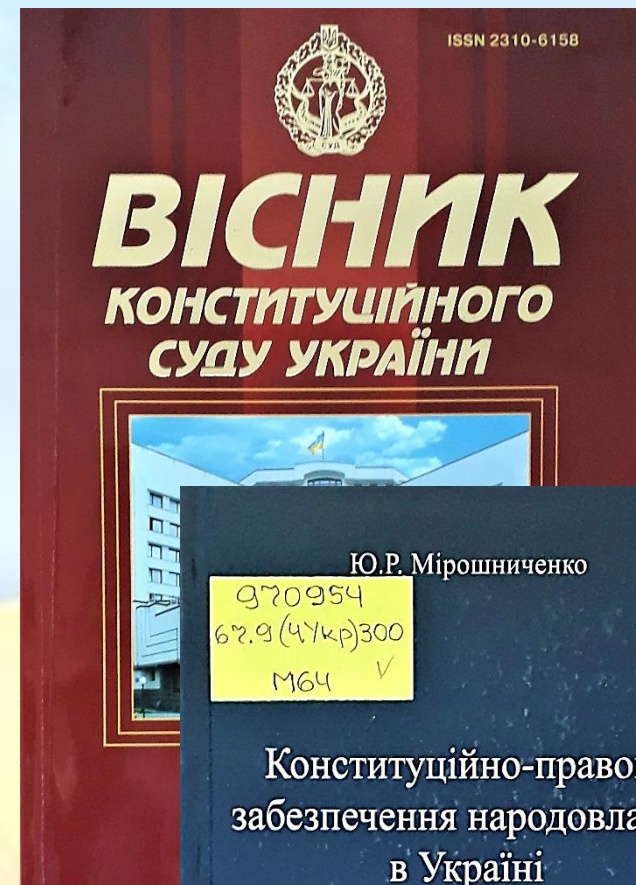
Модернізація Конституції України та вдосконалення правоохоронної діяльності : матеріали підсумкової наук.-практ. конф. (Київ, 25 квітня, 2014 р.) : до 55-го вип. слухачів і 15-го вип. студентів навч.-наук. ін-ту заоч. навчання / М-во внутр. справ України [та ін. ; редкол.: В. В. Сокурєнко (відп. ред.) та ін]. - К. : [Ліра-К], 2014. - 524 с.

Олійник А. Ю. Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні : монографія / А. Ю. Олійник. - К. : Алерта : КНТ : Центр навч. літ., 2008. - 472 с.

Томенко М. В. Конституційний процес як пошук стратегічних пріоритетів України : монографія / М. В. Томенко ; Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський ун-т, 2010. - 300 с.

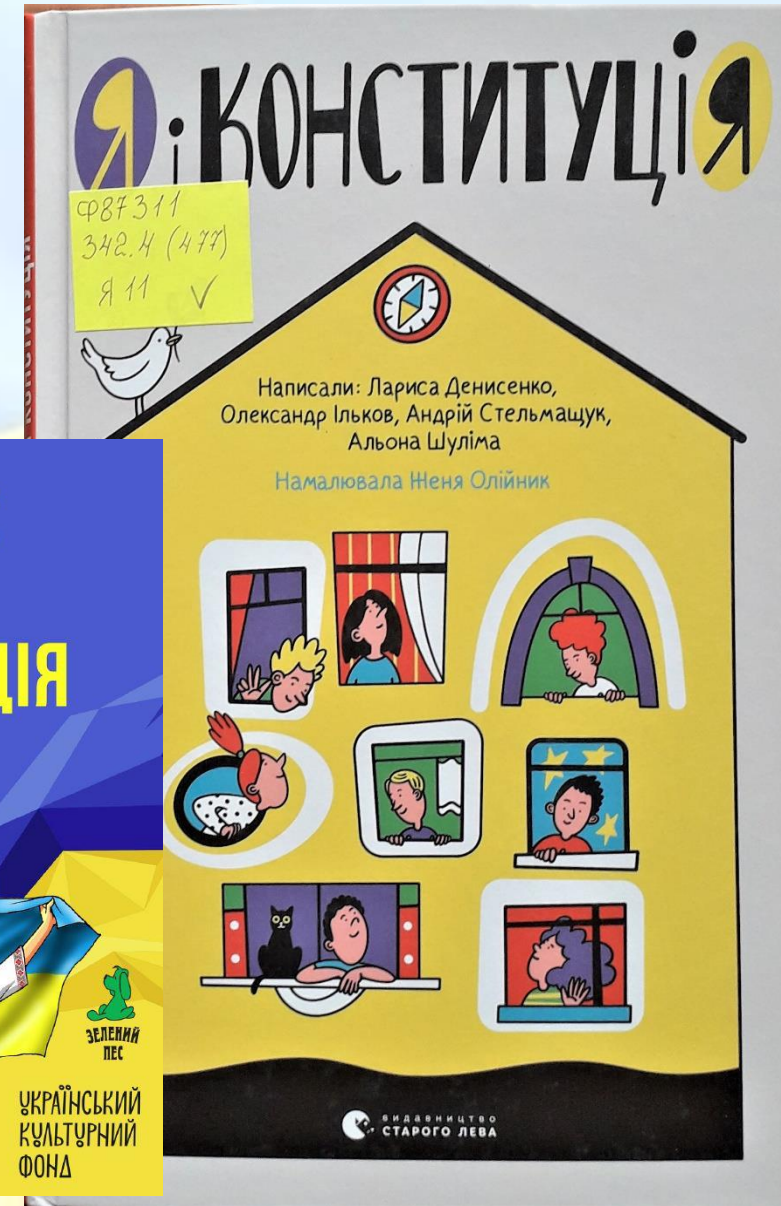
Футей Б. 20 років Конституції України / Б. Футей // Вісник Конституційного суду України. - 2016. - № 4-5. - С. 114-117.

Цоклан В. І. Система сучасних джерел конституційного права України : монографія / В. І. Цоклан, В. Л. Федоренко ; М-во освіти і науки України, М-во юстиції України. - К. : Ліра-К, 2009. - 400 с.

Наступні видання допоможуть молодшим школярам швидко розібратися у власних правах і обов'язках, в основах Конституції, системі влади та державного устрою.

Процес наповнення конституційним значенням змісту повсякденної діяльності держави є тією самою дорогою до Храму, яка єдина здатна вивести Україну до ряду провідних держав світу.

В будь-якому випадку ми не помилимося, якщо візьмемо на озброєння старе і добре іспанське прислів'я:

«Подорожній! Шляхів не існує.
Шляхи створює той, хто іде».

Саме в такому контексті ми, громадяни України, можемо і повинні оцінювати нашу Конституцію.